

Un spectacol fermecător

Începem prin a ne exprima stima și chiar admirația pentru gestul tinerilor actori ai trupei SZIGLIGETI, care, se vede, receptivi la nevoile reale ale publicului pe de o parte și la cele materiale ale instituției în care funcționează, pe de altă parte, au găsit o cale să fie de folos... Nu un spectacol trăsnet, cine știe ce sofisticăraie, o noutate cu orice preț destinată unei mâini de spectatori s-au gândit ei, tinerii trupei, să propună conducerii teatrului, ci un spectacol de care teatrul are stringentă nevoie: un spectacol pentru copii. În mica (și nu prea dotată tehnic) sală a Studioului, am văzut un spectacol plin de fantezie și voie bună. O poveste în care autorul, Békés József, le propune copiilor o întâlnire cu un clovn care învață „să prindă curaj“, cu un pisoi fermecat și fermecător, cu animale inteligente și fidele, cu fetișcane istețe, cu fete iubitoare și îndrăznețe, dar și cu semeni răi și incapabili de iubire, de sentimente omenești, oameni care au uitat să mai râdă și să mai plângă, au uitat să iubească...

E foarte adevărat că scenografa Florina Bellinda Birea a gândit admirabil spațiul de joc, folosind cu

fantezie și pricepere fiecare colțișor, elementele de mobilier, puține, de altfel, dar ingenioase, completând fericit și armonios numeroasele locuri în care se petrece acțiunea. Imaginea plăcută, culorile vii, ciudățenia unor obiecte de recuzită, cărora li se adaugă costumele adecvate perfect, machiajul expresiv (încât cu greu ghicești chipul actorilor sub el), și, nu în ultimul rând, muzica abundentă (costume Maria Hațeganu, muzica Veress László) fac deliciul unui public care aplaudă foarte des la scenă deschisă... De fapt, scena este permanent... deschisă, actorii joacă foarte aproape de spectatori.

Tânăra actriță Toth Tünde, ajutată de colega ei Laczó Júlia, semnează regia unui spectacol care prin nimic nu lasă să se întrevadă „bâlbe“ ale începătorului. Foarte sigure pe ele, tinerele conduc cu precizie grupul de actori. Spectacolul are umor, are fantezie, e bogat și în idei și, lucru foarte important, nu e moralizator în nici un caz, deși trimite spre micii spectatori idei dintre cele mai generoase în legătură cu prietenia, devotamentul, cinstea, iubirea etc. Actorii, toți, fără excepție, joacă cu o mare plăcere, urmărind atent reacțiile celor prezenți. Tinerii actori Orbán Attila (*Parellino*, clovnul cel laș, actor pe care l-am văzut nu de mult și în *Mizantropul* la Teatrul Maghiar din Cluj, semnat de Tompa Gábor),

Simon Mátyás (în *Pisoiul*, fermecat și... fermecător), fac un cuplu admirabil, comunicarea lor artistică fiind de mare importanță pentru transmiterea ideilor piesei. De asemenea relația plină de tandrețe a clovnului trist *Parellino* cu micuța și frumoasa *Marella* (Gajai Ágnes are mult farmec personal), iubirea lor pentru ARTĂ, căldura lor sufletească atrag simpatia micilor spectatori care aplaudă fericiți, mai ales când personajele pozitive, natural, înfrâng pe cei răi și dușmănoși. Mișcându-se cu o agilitate excepțională, *Pisoiul* lui Simon Mátyás surprinde prin... trăsăturile care-l apropie de oameni. De mare efect... coada lui fermecată ce pocnește de ies scânteii... (pirotehnie: Újlaki-Hórváth László). Cuplul Giacomello Roberto și Demény Levente au umor cu carul, toate aparițiile lor sunt pline de haz. Îți secundează cu talent și măiestrie Hajdu Géza, mai degrabă caraghios decât fioros. Cele trei tinere actrițe (între care două sunt regizoarea și asistenta de regie) – Toth Tünde, Laczó Júlia și Némethy Zsuzsa – alcătuiesc un trio opozant de calibru greu. Fetele creionează trei tipuri de ființe fără suflet, pline de răutate și incapabile de sentimente autentice și o fac foarte convingător.

Spectacolul e plin de prospețime și poezie. Un singur defect minor are, însă: este prea lung, rezistența școlarilor

fiind, spre final pusă la încercare. Se pot cu ușurință tăia scenele care se repetă, în beneficiul întregului spectacol. E o sugestie.

Tânăra regizoare-actriță se adresează frumos micilor beneficiari ai producției teatrale, în cuvântul ei din caietelul-program. Ea le amintește că răutatea își face loc în sufletele oamenilor numai atunci când aceștia nu au prieteni care îi pot ajuta nu numai să-și cunoască defectele, ci și să lupte cu ele. Îi învață să râdă și, când sunt copleșiți de necazuri, să plângă, eliberând o parte a durerii prin lacrimi.

Venind în grupuri mici la acest spectacol, elevii învață încă mai ușor să se comporte civilizată la teatru, să asculte cuviincios, să nu tropăie, să nu comenteze, să nu deranjeze, dar să participe neînhibați, să aplaude... Pe colegii de la secția română a teatrului orădean i-aș îndemna să vadă acest spectacol fermecător. Și să mediteze...

Teatrul de Stat Oradea – Trupa SZIGLIEGETI.

Cel mai curajos dintre lași **de Békés József. Regia: Toth Tünde. Asistent regie: Laczó Julia. Muzica: Veress László. Decoruri: Florina Bellinda Birea. Costume: Maria Hateganu. Efecte pirotehnice: Újlaki-Hórváth László. Cu: Orbán Attila, Simon Mátyás, Gajai Ágnes, Giacomello Roberto, Dimény Levente, Hajdu Géza, Batho Ida, Boros Barna, Laczó Julia, Némethy Zsuzsa, Toth Tünde. Premiera: 5 decembrie 2001.**